(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του άρθρου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Σεπτεμβρίου 1996

για την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών

(96/C 304/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως τα άρθρα K.1 και K.2,

τη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την εναρμόνιση των μέσων καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης και απασχόλησης και τη βελτίωση των μέσων ελέγχου προς τον σκοπό αυτό [1],

το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1994, σχετικά με τον περιορισμό της εισδοχής στα κράτη μέλη υπηκόων τρίτων χωρών για λόγους απασχόλησης,

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο K.1 σημείο 3 στοιχείο γ) της συνθήκης προβλέπει ότι η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, διαμονής και εργασίας των υπηκόων τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών συνιστά θέμα κοινού ενδιαφέροντος·

ότι η καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης και της εκμετάλλευσης των υπηκόων τρίτων χωρών θα πρέπει να συμπληρώνεται από μέτρα που θα ευνοούν την ενσωμάτωση των αλλοδαπών εργαζομένων που διαμένουν και εργάζονται νομίμως στο έδαφος των κρατών μελών, διασφαλίζοντάς τους τις κατάλληλες συνθήκες πρόσβασης στις δραστηριότητες επαγγελματικής κατάρτισης·

ότι η παράνομη απασχόληση μπορεί να στρεβλώσει τους όρους του ελεύθερου ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, μέσω, αφενός, της μείωσης του κοινωνικού κόστους ή άλλων πλεονεκτημάτων για τους εργοδότες και, αφετέρου, της υποβάθμισης του επιπέδου κοινωνικής προστασίας·

ότι η παρούσα σύσταση αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της πολιτικής της μετανάστευσης έναντι των τρίτων χωρών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στις κυβερνήσεις των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις αρχές που παρατίθενται κατωτέρω προκειμένου να καταπολεμηθεί η παράνομη απασχόληση των υπηκόων τρίτων χωρών:

I. Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα σύσταση αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών, εξαιρουμένων:

— των μελών της οικογενείας των πολιτών της Ένωσης, που ασκούν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία,

— των υπηκόων των κρατών μελών της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και των μελών των οικογενειών τους που ασκούν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία.

Η παρούσα σύσταση δεν εφαρμόζεται στους υπηκόους τρίτων κρατών όταν βρίσκονται σε κατάσταση που υπόκειται στο κοινοτικό δίκαιο.

Η παρούσα σύσταση δεν θίγει τα δικαιώματα των υπηκόων τρίτων χωρών το καθεστώς των οποίων καλύπτεται από συμφωνίες που έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες από την Κοινότητα, την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, ή από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, στο βαθμό που οι συμφωνίες αυτές περιέχουν ευνοϊκότερες διατάξεις στον τομέα της απασχόλησης.

II. Άδεια διαμονής και εργασίας

1. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι επιθυμούν να εργαστούν στο έδαφος κράτους μέλους πρέπει να διαθέτουν τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους άδειες διαμονής και εργασίας.

2. Η ασκούμενη δραστηριότητα, η θέση εργασίας, καθώς και ο τόπος και χρόνος άσκησής της πρέπει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, να αντιστοιχούν πράγματι στο περιεχόμενο της άδειας που χορήγησε το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

III. Κυρώσεις σχετικές με την απασχόληση εργαζομένων χωρίς άδεια

1. Η πρόσληψη υπηκόων τρίτων χωρών που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια απαγορεύεται και επισύρει

[1] ΕΕ αριθ. C 5 της 10. 1. 1996, σ. 1.

κυρώσεις, ποινικές ή/και διοικητικές, σύμφωνα με τη νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

2. Οι κυρώσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 θα πρέπει να επιβάλλονται, σύμφωνα με τη νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους, σε όσους απασχολούν παρανόμως εργαζομένους και σε όσους ευνοούν, διευκολύνουν ή προωθούν την παράνομη απασχόληση.

3. Η παράνομη διακίνηση εργαζομένων, που οργανώνεται είτε από μεμονωμένα πρόσωπα είτε από οργανωμένο δίκτυο, θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα και να συνεπάγεται ποινικές ή/και διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τη νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

4. Οι διαδικασίες επιβολής κυρώσεων για την πρόσληψη εργαζομένων που δεν έχουν την απαιτούμενη άδεια θα μπορούσαν:

— να επιτρέπουν την επιβολή κυρώσεων αποτελεσματικών, αποτρεπτικών, κατάλληλων και ανάλογων προς τη σοβαρότητα των τελεσθέντων αδικημάτων,

— να επιτρέπουν την κατάργηση ενδεχομένων πρόσθετων ωφελειών ή άλλων πλεονεκτημάτων που αποκόμισαν οι εργοδότες λόγω των διαπιστωθέντων αδικημάτων, κυρίως όσον αφορά τους μισθούς και τις επιβαρύνσεις που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία σε κάθε κράτος μέλος.

Οι εν λόγω διαδικασίες πρέπει να προβλέπουν κατάλληλους μηχανισμούς δικαστικού ελέγχου.

IV. Συντονισμός και συνεργασία των υπηρεσιών ελέγχου

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων υπηρεσιών ή αρχών προκειμένου να καταπολεμηθεί η παράνομη απασχόληση και εκμετάλλευση των υπηκόων τρίτων χωρών. Η οριοθέτηση των τομέων ελέγχου θα πρέπει να συμπληρώνεται με την αναγκαία συνεργασία και το συντονισμό των εν λόγω υπηρεσιών.

Ο συντονισμός θα μπορούσε να υλοποιηθεί με την προετοιμασία κοινών ενεργειών ανάλογα με τον παραγωγικό κλάδο, τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους όπου φαίνεται ότι συγκεντρώνονται οι περισσότερες παραβάσεις της νομοθεσίας για την απασχόληση αλλοδαπών εργαζομένων.

Η συνεργασία αυτή μπορεί να λάβει τις ακόλουθες μορφές:

— υποστήριξη δράσεων πρόληψης, όπως οι αποστολές επιθεώρησης στους χώρους εργασίας, κατόπιν αιτήσεως μιας των αρμοδίων υπηρεσιών, όταν αντικειμενικές ενδείξεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η δράση των υπηρεσιών αυτών μπορεί να παρακωλυθεί, να εκμηδενιστεί ή να εκτεθεί σε κίνδυνο,

— υποστήριξη των αποστολών επιθεώρησης σε περίπτωση σοβαρής παρακώλυσης των αρμοδιών υπηρεσιών στην προσπάθειά τους να ελέγξουν την παραοικονομία,

— κατά περίπτωση υποστήριξη ανάλογα με τις αιτήσεις βοήθειας που υποβάλουν οι αρμόδιες υπηρεσίες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

V. Ανταλλαγή πληροφοριών

Τα κράτη μέλη οφείλουν να προβαίνουν σε ανταλλαγή πληροφοριών, τόσο διμερώς όσο και στα πλαίσια του Συμβουλίου, σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης των υπηκόων τρίτων χωρών και των οργανωμένων δικτύων διακίνησης εργατικού δυναμικού.

VI. Παρακολούθηση της εφαρμογής της σύστασης

Το Συμβούλιο εξετάζει περιοδικά την πρόοδο κατά την εφαρμογή των αρχών της παρούσας σύστασης και, για πρώτη φορά, ένα χρόνο μετά την έκδοσή της.

Βρυξέλλες, 27 Σεπτεμβρίου 1996.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. LOWRY